

Homoparen

*Op 1 januari 2001 wonen in ons land naar schatting 47 duizend homoparen samen.
Een kwart woont in een van de vier grote steden.*

Op 1 januari 2001 zijn er zo'n 60 duizend adressen waarop twee personen van gelijk geslacht wonen die tot één huishouden behoren. Onder hen zijn veel studenten of werkende jongeren. Zij vormen vaak om praktische redenen een huishouden zonder dat er sprake is van een intieme relatie. Het totaal aantal samenwonende homoparen in Nederland wordt geschat op 47 duizend, 8 duizend paren meer dan op 1 januari 1995. Vooral het aantal mannelijke paren is gegroeid, van circa 20 duizend paren in 1995 tot ruim 25 duizend paren in 2001. Het aantal vrouwenparen nam toe van circa 19 duizend paren op 1 januari 1995 tot ruim 21 duizend paren op 1 januari 2001.

Partnerschappen

Is het aantal homoparen de laatste jaren sterk gestegen, hun aandeel in de totale groep gehuwde en ongehuwde samenwoners is ongeveer gelijk gebleven, want laatstgenoemde groep is ongeveer even sterk gegroeid. Het aandeel homoparen in de

totale groep samenwoners bedraagt nog geen 1,5 procent. Sinds 1 januari 1998 kunnen paren van gelijk geslacht hun relatie wettelijk vastleggen in een geregistreerd partnerschap. Sinds 1 april 2001 is voor hen ook het huwelijk opengesteld. Nederland is hiermee het eerste land dat het huwelijk voor personen van gelijk geslacht wettelijk heeft geregeld. Uit gegevens over de afgesloten geregistreerde partnerschappen tot 1 januari 2001 blijkt dat meer mannen dan vrouwen hun partnerschap laten registreren. Tot dusver kon niet uit de cijfers worden opgemaakt of dit kwam doordat er meer mannelijke paren van gelijk geslacht zijn of doordat het geregistreerd partnerschap onder mannen populairder is dan onder vrouwen. Uit de hier gepresenteerde schatting blijkt dat het verschil vooral wordt bepaald door het aantal mannelijke en vrouwelijke paren en niet door een verschil in geneigdheid om het partnerschap te laten registreren. Ruim 10 procent van zowel mannelijke als vrouwelijke paren heeft de relatie laten vastleggen. Het

betreft 3,0 duizend partnerschappen tussen mannen en 2,7 duizend partnerschappen tussen vrouwen.

Twee vaders, twee moeders

Op 1 januari 2001 was het huwelijk nog niet opengesteld voor homoparen. Toch waren er ook toen al gehuwde samenwoners van gelijk geslacht. Die personen waren op dat moment nog met hun ex-partner van het andere geslacht getrouwd. In totaal is ruim een vijfde van alle samenwoners van gelijk geslacht ooit getrouwd geweest met iemand van het andere geslacht. Het betreft vaker vrouwen dan mannen. Ongeveer een kwart van de vrouwen en een vijfde van de mannen was ooit getrouwd.

De kans bestaat dat uit zo'n huwelijk geboren kinderen nu opgroeien in een huishouden met twee vaders of twee moeders. Doorgaans zijn dit twee moeders, aangezien kinderen bij een echtscheiding meestal worden toegewezen aan de moeder. Hoewel homoparen op 1 januari 2001 nog geen kinderen mochten adopteren, kunnen er dus wel kinderen in hun huishouden aan-

wezig zijn. Bij vrouwelijke paren is het bovendien mogelijk dat het kind binnen de relatie geboren is.

In acht procent van de homohuishoudens zijn inderdaad kinderen aanwezig. Ongeveer 15 procent van de vrouwelijke paren heeft één of meer kinderen in het huishouden, tegen slechts 3 procent van de mannelijke paren.

Een van de vier grote steden

Ongeveer een kwart van de paren van gelijk geslacht woont in een van de vier grote steden. Het aandeel mannen (30 procent) is in dit opzicht groter dan het aandeel vrouwen (20 procent). Vooral Amsterdam is in trek als woonplaats. Hier wonen ongeveer 6 duizend homoparen, één op de acht homoparen in Nederland. Onder mannen betreft het zelfs één op de zes paren.

Liesbeth Steenhof en Carel Harmsen

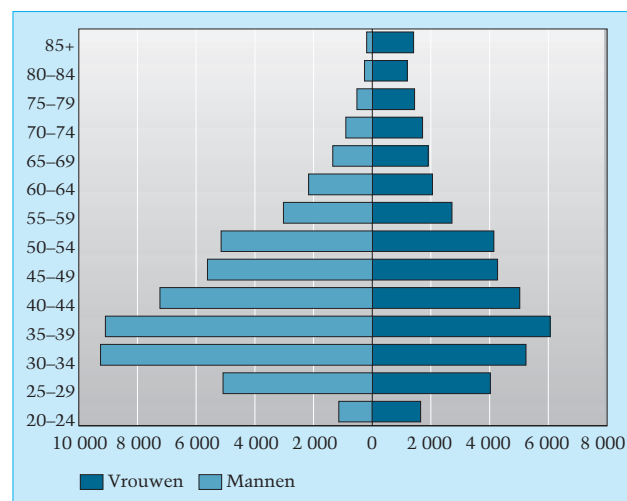
Huishoudenstatistiek

De huishoudenstatistiek van het CBS vormt de basis voor de schatting van het aantal samenwoners van gelijk geslacht. De jaarlijkse huishoudenstatistiek is gebaseerd op informatie uit de Gemeentelijke Basisadministratie (GBA). De GBA bevat informatie over alle personen die bij de Nederlandse gemeenten staan ingeschreven. Zo is bekend hoeveel personen er officieel op een adres wonen, en of deze personen familie van elkaar zijn. Met deze informatie kan de overgrote meerderheid van de huishoudens worden getypeerd. Voor de resterende huishoudens, zo'n 13 procent van het totaal, worden de kenmerken mede geschat op basis van informatie uit de *Enquête Beroepsbevolking*.

Om het aantal homoparen te kunnen bepalen, wordt aangenomen dat twee samenwonende personen van hetzelfde geslacht in één huishouden zonder seksuele relatie, zich alleen voordoet bij studenten of werkende jongeren, dus personen die jonger dan 30 jaar zijn. Het aantal personen dat 30 jaar of ouder is en een samenwoonrelatie heeft met iemand van hetzelfde geslacht is dus rechtstreeks afgeleid uit de huishoudenstatistiek.

Het aantal personen jonger dan 30 jaar wordt op een andere manier bepaald. Hiertoe is uitgegaan van het aandeel dertigers dat samenwoont met iemand van hetzelfde geslacht in het totaal aantal samenwonende dertigers. Aangenomen is dat dit aandeel even groot is onder personen jonger dan 30 jaar. Op grond van dit aandeel en het aantal samenwonenden van ongelijk geslacht is het totaal aantal samenwonenden berekend en is vervolgens het aantal homoparen per leeftijdsgroep geschat.

Samenwoners van gelijk geslacht, 1 januari 2001

Homoparen, stand 1 januari

